

ring. I sidstnævnte tilfælde vil den skriftlige erklæring ikke længere have nogen selvstændig betydning.

Bestemmelsen vil kunne anvendes analogt på indhentelse af mundtlige erklæringer og gennemførelse af udenretslige afhøringer, der optages på bånd eller andet lyd- eller billedmedium.

Der er ikke med forslaget tilsigtet nogen ændring i mulighederne for, at ensidigt indhentede erklæringer efter omstændighederne undtagelsesvis tillades anvendt som bevis.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.2.2 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 83 og 84 (§ 334, stk. 1 og 5)

Den foreslåede ændring af bestemmelsen i retsplejelovens § 334, stk. 1 (som affattet ved lov nr. 554 af 24. juni 2005, der træder i kraft den 1. januar 2007), om beskikkelse af advokat for en part, der har fri proces, er en konsekvens af forslaget om, at de nye byretter, men ikke retten på Bornholm, ledes af en præsident, jf. forslaget til retsplejelovens § 9 (lovforslagets § 1, nr. 3), og denne ændring af § 334, stk. 1, nødvendig for en ændring af den henvisning til § 334, stk. 1, som findes i § 334, stk. 5.

Til nr. 85 (§ 340, stk. 1)

Der foreslås en begrænset udvidelse af muligheden for at kunne gennemføre afhøringer før hovedforhandlingen.

Med den foreslåede affattelse af stk. 1, 1. pkt., præciseres det, at § 340, stk. 1 og 2, også gælder for Handelsretten (tidligere Sø- og Handelsretten).

I 2. pkt. foreslås kriteriet for, at bevisførelse kan ske før hovedforhandlingen ændret fra »undtagelsesvis« til »når omstændighederne taler derfor«. Der er tale om en begrænset udvidelse af mulighederne for at gennemføre bevisførelse før hovedforhandlingen, og 2. pkt. skal ses i lyset af hovedreglen i 1. pkt. om bevisumiddelbarhed og koncentration af bevisførelsen, dvs. at bevisførelsen som udgangspunkt sker under ét umiddelbart for den dømmende ret under hovedforhandlingen.

Hovedanvendelsesområdet for 2. pkt. vil fortsat være afhøringer af vidner, som forventes ikke at ville kunne afgive forklaring under hovedforhandlingen, eksempelvis på grund af alvorlig sygdom eller forestående udrejse af landet.

Bestemmelsen vil imidlertid også kunne anvendes på afhøringer, hvor en gennemførelse af afhøringen før hovedforhandlingen er af væsentlig betydning for den videre forberedelse af sagen. Det kan f.eks. være, fordi et syn og skøn kun kan gennemføres med nytte, når der er opnået enighed om nærmere angivne fakti-

ske omstændigheder, som kan belyses ved en vidneforklaring.

Et andet eksempel på bestemmelsens anvendelse kan være, hvis sagen afhænger af et bestemt vidnes forklaring på en sådan måde, at sagen måske vil kunne forliges, når vidneforklaringen er gennemført.

Ved rettens afgørelse om gennemførelse af bevisførelse før hovedforhandlingen bør parternes eventuelle enighed herom tillægges betydelig vægt.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslaget om, at retten kan bestemme, at der skal ske billed- eller lydoptagelse af en vidneforklaring, og at der i givet fald så vidt muligt skal ske billedoptagelse af en forklaring, der afgives før hovedforhandlingen, jf. lovforslagets § 1, nr. 67.

Det forhold, at der er gennemført en afhøring med henblik på hel eller delvis afspilning af billedoptagelsen af forklaringen under hovedforhandlingen, udelukker ikke i sig selv, at den pågældende genafhøres under hovedforhandlingen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.2.1.3 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 86 (kapitel 33)

Retsplejelovens kapitel 33 om sagsforberedelsen i civile sager i første instans foreslås nyaffattet. Forslaget omfatter ligesom det gældende kapitel 33 alle førsteinstanssager, dvs. i både byretten, landsretten og Handelsretten. Da sager fremover ikke vil kunne anlægges ved landsretten (men kun henvises dertil), vil de foreslåede §§ 348-352 imidlertid ikke komme til anvendelse i landsretten, eftersom afgørelsen af, om sagen skal henvises til landsretten eller ikke, først bør træffes, når der er indleveret et svarskrift.

I de tilfælde, hvor byretten henviser en sag til landsretten eller Handelsretten, fortsætter sagsforberedelsen ved landsretten eller Handelsretten. Er tidsrammerne for sagsforberedelsen allerede fastlagt i medfør af de foreslåede § 353, stk. 5, og § 354, stk. 1, vil landsretten eller Handelsretten kunne ændre tidsrammerne, hvis det er påkrævet af hensyn til en forsvarlig behandling af sagen, jf. det foreslåede § 354, stk. 2. Træffer landsretten eller Handelsretten ikke sådan bestemmelse, gælder den af byretten fastlagte tidsplan imidlertid fortsat, og der vil i givet fald kunne være udeblivelsesvirkning forbundet med at overskride de frister, der indgår i planen.

Har byretten fastsat et tidspunkt for forberedelsens slutning, gælder dette også fortsat, medmindre landsretten eller Handelsretten – inden det pågældende tidspunkt – udtrykkeligt fastsætter et nyt tidspunkt for forberedelsens slutning. En ændring af tidspunktet for